

Denumirea măsurii	„Dezvoltarea satelor”
Codul măsurii	M9/6B
Tipul măsurii	X INVESTIȚII X SERVICII SPRIJIN FORFETAR
1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL	
4.2 Justificare și corelare cu analiza SWOT a măsurii	

Una dintre condițiile principale pentru instalarea modernității în zonele rurale și mic urbane ale României, inclusiv în teritoriul GAL Valea Dunării Sudolt, este asigurarea unei echipări corespunzătoare cu infrastructura fizică de bază și servicii pentru populație.

Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale de calitate și de accesibilitatea populației la serviciile. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalele elemente care mențin decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane și care reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a teritoriului. Implementarea acestei măsuri va contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la creșterea atractivității teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt.

Costurile ridicate ale infrastructurii și degradarea rapidă a acesteia în urma acțiunii factorilor de mediu sunt amenințări identificate în analiza teritoriului. Bugetele locale nu dispun de resurse suficiente pentru a acoperi nevoile de investiții, reparații, înlocuire și modernizare a infrastructurii locale. Serviciile sunt puțin diversificate iar specialiștii care să le deservească lipsesc într-o mare măsură.

Programul LEADER nu este în general destinat investițiilor de infrastructură mare pentru comunități. Cu toate acestea proiectele țintite în obiective locale cu importanță strategică, mai ales atunci când acestea presupun costuri relativ mici dar rezolvă probleme cu impact major, sunt admisibile la finanțare prin GAL. În același timp urgența investițiilor este un factor relevant - de multe ori riscul întârzierii unor proiecte de mică infrastructură se traduce într-o afectare semnificativă a nivelului calității vieții locuitorilor și posibil prin pierderi ireversibile.

Îmbunătățirea serviciilor de siguranță publică, dezapezire, situații de urgență, gestionarea deșeurilor, întreținerea infrastructurii de acces pe spațiile publice, etc. sunt menționate printre prioritățile investitoriale de către majoritatea cetățenilor participanți în dezbateri publice.

1.2 Obiectiv de dezvoltare rurală Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(i) favorizarea competitivității agriculturii, (ii) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, (iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3 Obiective specifice ale măsurii M9/6B

Măsura M9/6B contribuie la obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților prin realizarea următoarelor obiective specifice:

- înființarea, dezvoltarea, îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale;
- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale, inclusiv investiții de agrement, centru civic, parcuri;
- elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale, Planuri de Urbanism General, amenajamente pastorale, etc.
- crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, incluzând investiții în domeniul energie regenerabilă și al economisirea energiei, al gestionării gunoierului și al protecției mediului, investiții privitoare la adaptarea la standardele de funcționare în siguranță;
- transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;
- îmbunătățirea comunicării instituționale (autorități și cetățeni) și a informării;
- dezvoltarea infrastructurii educaționale/sociale, în special înființarea, modernizarea, dotarea grădinițelor, creșelor, infrastructurii de tip after-school și a instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol.

1.4 Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale ca prioritate principală și ca priorități secundare:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

1.5 Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013

1.6 Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B

b. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la următoarele obiective transversale:

- Inovare: proiectele propuse prin această măsură vor fi inovative la nivel de implementare proces, și management.
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele care viabilizează infrastructurile de apă/ apă-uzată, platformele de gestionare a gunoierului provenind din zootehnie, sistemele economice de iluminat și investițiile de creștere a eficienței energetice a clădirilor contribuie la protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice

1.8 Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura M9/6B poate fi complementară cu măsurile M1/1B și M2/1B

*Beneficiarii direcți ai măsurii M9/6B vor fi beneficiarii direcți ai M2/1B „ Cooperarea în scopul creării și dezvoltării formelor asociative pentru diversificarea activităților rurale” prin înscrierea lor în forma asociativă:

*Conform PNDR „Definirea investițiilor colective” - „Investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele. Aceste investiții deservește interesele colective ale membrilor cooperativelor și grupurilor de producători.”

*Beneficiarii direcți ai M9/6B vor fi beneficiarii indirecti ai măsurii M1/1B care vizează înființarea Grupurilor Operationale.

1.9 Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura M9/6B contribuie, alături de Măsura M6/6A” Sprijin cu privire la dezvoltarea întreprinderilor neagricole în teritoriul acoperit de Asociația GAL Valea Dunării Sudolt”, Măsura M7/6A Sprijin pentru accesul populației din teritoriul GAL Valea Dunării Sudolt la informație prin realizarea unui centru pentru servicii suport adresate populației din mediul rural, Măsura M8/6B Intretinerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural al satelor” și Măsura M10/6B” Investiții în infrastructura socială care vizează și minoritatea roma Investiții pentru dezvoltarea infrastructurii sociale “. Pe parcursul implementării strategiei GAL Valea Dunării Sudolt este posibilă operarea de schimbări ale volumului total al cheltuielilor publice, numărul de operațiuni sprijinite și locurile de muncă create între Măsurile care conduc la realizarea aceleiași Priorități a SDL. Aceste schimbări vor fi considerate optimizări ale implementării SDL și nu modificări ale Planului de Dezvoltare Locală a Parteneriatului GAL Valea Dunării Sudolt întrucât nu contrazic concluziile Analizei Diagnostic/SWOT și păstrează ierarhia relativă a Priorităților.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii M9/6B va fi evidențiată prin intermediul condițiilor specifice de eligibilitate și selecție locală rezultate în urma analizei diagnostic. O atenție specială va fi dată criteriilor de selecție care vizează următoarele aspecte:

Măsura M9/6B contribuie la creșterea atractivității teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt și diminuarea tendinței migrației tinerilor către zonele urbane mai dezvoltate sau în afara țării. Îmbătrânirea populației, ca fenomen general al satului, poate fi combatută prin dezvoltarea infrastructurii necesare noilor cartiere pentru instalarea tinerilor.

Investițiile pentru realizarea unor platforme ecologice de gestionare a gunoierului de grajd sunt extrem de folositoare întrucât contribuie la protecția mediului, evitarea contaminării resurselor de apă și utilizarea economică a reziduurilor generate de activitatea de creștere a animalelor.

Utilizarea sistemelor de iluminat public economice, investițiile pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice, etc. vor genera o reducere a consumurilor de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră precum și economii în bugetele instituțiilor publice din teritoriul GAL Valea Dunării Sudolt.

Investițiile realizate în cadrul Măsurii M9/6B vor susține categoriile de beneficiari din celelalte Măsuri ale Strategiei. Infrastructura creată poate sprijini dezvoltarea activităților economice specifice Măsurilor M4/2A, M6/6A și M3/2B.

Atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt ar fi mult îngreunată în lipsa Măsurii M9/6B „Dezvoltarea satelor

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație Europeană: Reg. (UE)nr.1303/2013, Reg. (UE)nr.480/2014, Reg.(UE)nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Reg.(UE)Nr.1305/2013, Reg.(UE) 1305/2013, Reg.(UE) nr.807/2014.

Legislație Națională: Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, Legea Nr. 215/2001 a administrației publice locale-republicată, **HG 226/2015**

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- UAT-urile și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- Unitati de cult, Organizatii Non-Guvernamentale, etc.;
- Parteneriate între autorități publice locale și ONG-uri, parteneriate ale comunelor cu alte entitati relevante pentru teritoriu;

4.2. Beneficiarii indirecți

Populația locală, întreprinderi și societăți comerciale - mediul de afaceri din teritoriu, organizatii asociative, **Grupurile Operationale**.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În sens larg Măsura sprijină acțiuni materiale și imateriale care conduc la implementarea următoarelor tipuri de proiecte: investiții de înființare/ dezvoltare/ îmbunătățire/ extindere a serviciilor locale, amenajarea spațiilor publice locale, inclusiv investiții de agrement (ex. centre civice, parcuri, terenuri de joc, piste de biciclete, piste de carting, etc.) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale (ex. Planuri de Urbanism General, amenajamente pastorale, etc.) investiții pentru crearea/ îmbunătățirea/ modernizarea/ extinderea/ viabilizarea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică - incluzând investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirea energiei (ex. rețele de apă, apă uzată, componente ale acestora, infrastructura rutieră, sisteme de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, etc.) al gestionării gunoierului și al protecției mediului, investiții privitoare la adaptarea la standardele de funcționare în siguranță, investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor, înființarea/ dezvoltarea/ dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale, piețe locale, crearea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de comunicare, informare între autorități publice și cetățeni (ex: posturi de radio local, tipografie locală, etc.), construire/ modernizarea/ reabilitarea/ dotarea inclusiv eficientizarea energetică a clădirilor de utilitate publică (sedii UAT, dispensare veterinare, dispensare umane, unități de învățământ, etc.), îmbunătățirea confortului și siguranței publice prin înființarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de iluminat public și/sau instalarea sistemelor de supraveghere, înființarea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii educațional-sociale (ex. grădinițe, creșe, infrastructuri tip after-school, institutii de învățământ secundar superior filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului, școli profesionale în domeniul agricol).

Oricare alte costuri, în cazul în care sunt identificate ca fiind necesare și utile proiectului pot fi finanțate în cadrul acestei operațiuni cu condiția de a nu încălca dispoziții exprese precizate în categoria costurilor neeligibile.

Următoarele costuri sunt neeligibile: cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand", cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane, construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile, cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013.

Nu sunt eligibile în cadrul acestei măsuri următoarele tipuri de acțiuni:

- acțiuni care conduc la realizarea de infrastructurile destinate serviciilor sociale, așa cum sunt definite în nomenclatorul serviciilor sociale, anexa la Hotărârea nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale cu modificările și completările ulterioare,
- acțiuni asociate cu protejarea patrimoniului cultural respectiv realizarea de investiții pentru conservarea patrimoniului cultural de interes local, modernizarea căminelor culturale din spațiul rural, etc.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Proiectul propus trebuie să abordeze o problemă practică concretă identificată în sectorul agro-alimentar care necesită o soluție nouă/innovatoare, să fie nou și nu în derulare sau finalizat;
- Solicitantul va prezenta un acord de cooperare care este valabil cel puțin pe o perioadă care este echivalentă cu perioada de acordare a finanțării;
- Planul proiectului va atinge aria descrisă de Art. 55 R (UE) nr. 1305/2013;
- *Respectarea prevederilor HG 226/2015.*

8. Criterii de selecție

- Principiul relevanței proiectului pentru specificul economiei locale;
- Principiul numărului de beneficiari indirecti care vor prelua rezultatele proiectului și le vor implementa după activitatea de diseminare;
- Principiul asocierii

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru operațiunile negeneratoare de venit și până la 90% pentru cele generatoare de venit.

Valoarea maximă a sprijinului este de 200.000 de euro.

10. Indicatori de monitorizare

6B - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 6000